

A TISZTASÁG EBBEN
AZ ESETBEN IS LEGALÁBB
FÉL EGÉSZSÉG

Ahol a terménytárolás kezdődik

**KÖZELEDIK A BETAKARÍTÁS, FEL KELL KÉSZÍTENÜNK
RAKTÁRAINKAT A TERMÉNY TÁROLÁSÁRA.**

AZ ESETLEG HOSSZÚRA NYÚLÓ TÁROLÁS BIZTONSÁGA MŰLIK AZON,
MENNYIRE VÉGEZZÜK GONDOSAN EZT A TEVÉKENYSÉGET.

A KÁRTEVŐKRŐL

A raktári kártevők rendszeresen okoznak gondot a gazdálkodóknak. Ezek a legtöbbször zszusok- (amit zszisikként is ismerhetünk), lisztbogár- és molyfajok, de találhatunk a raktárakban kár- okozó atkákat is. E károsítók közvetlen és közvetett módon egyaránt okozhatnak problémát számukra. Közvetlen károsításuk egyik része a fejlődésükhöz, táplálkozásukhoz köthető, amikor a raktározott magvakat fogyasztva mennyiségi, de egyben minőségi kárt is előidézik. Mivel életfolyamataik teljes mértékben a raktározott terményhez kötődnek, állandóan abban tartózkodnak, ezért levedlett kültakarójukkal, ürülékükkel, az elpusztult egyedek maradványaikkal szennyezik azt, ami egy szint felett akár már humánegészségügyi problémákat is okozhat. Közvetett károsításukhoz sorolhatjuk a fertőzött tétel értékesítési nehézségeiből fakadó veszteségünket vagy a kártételük korlátozására elvégzett ter-

ménykezelés költségeit is. Kedvezőtlen körülmények között óriási károkozásra képesek, ezért minden lehetőséget meg kell ragadnunk arra, hogy mérsékeljük az általuk előidézett veszély mértékét.

A LÉTESÍTMÉNYEK FELKÉSZÍTÉSE

A raktározásra szolgáló létesítményeket gondosan fel kell készítenünk a termény fogadására. Síktárolók esetében a tető héjazatán meg kell szüntetnünk az eső vagy hóolvadék bejutásának minden lehetőségét. A befolyó vagy cseppenő víz által átnedvesített terményben az életfolyamatok beindulnak, az érintett rész bemelegszik, lehetőséget teremtve ezzel a raktári kártevők megjelenésére, gócszerű felszaporodására és károsítására. A csapadék bejutását nemcsak felülről, hanem alulról is meg kell akadályoznunk. A termény alá folyó vagy padozatból felszivárgó nedvesség a tető felől bejutó csapadékhoz hasonló gondokat tud okozni. A tárolótér nyílás-

záróit igyekezzünk rendbe tenni, hogy azok minél tökéletesebben záródjanak, megnehezítve ezzel a kártevők bejutását. A szellőzésre szolgáló nyílászárókat fedjük be olyan sűrűségű hálóval, amely a molykártevők bejutását megakadályozza. A tárolótérből el kell távolítanunk minden olyan eszközt, berendezést, limlomot, amely lehetőséget ad a kártevők elrejtőzésére. Így a már kiürített vetőmagos zsákoknak, bigbakeknek, a terménymozgató eszközöknek nincs keresnivalójuk a termény mellett, mert az azokban megbúvó és így a rovarölő szeres kezelést túlélő egyedek be fognak telepedni a garmadába és elindítják annak fertőződését. Azonban a legfontosabb teendők az alapos takarítás, amely jó alapot nyújthat a biztonságos terménytároláshoz.

TAKARÍTSUNK!

A raktári kártevők elleni védekezés egy alapvető, de sokszor nem is annyira egyszerű beavatkozással, a raktározásnak helyet adó létesítmény alapos takarításával kezdődik! Ez egyaránt igaz a síktárolásra szolgáló raktárépületekre,

valamint a tárolásra szolgáló silókra és tornyokra.

A síktárolásra szolgáló épületeket, azok minden egyes részét alaposan ki kell takarítanunk. Törekednünk kell arra, hogy elhullott magok, tört szemek sehol ne maradjanak, de a szerkezeti elemeken felgyülemelő portól is meg kell megszabadulnunk, legyenek azok akár méterekkel a padozat szintje felett. Az alapos takarítást követően a felületet az ilyen célra engedélyezett rovarölő készítményekkel le kell kezelnünk. Fontos, hogy ez megtörténjen minden egyes repedésnél, ami a falon vagy a padozaton kialakult. Ezeket nagynyomású szórófejjel, bőséges vízmennyiséggel „áztassuk” be a rovarölő hatóanyagot tartalmazó permetlével. Ennek jelentősége kiemelkedő, ugyanis a jelenleg felhasználható rovarölő készítmények főként kontakt módon hatnak, így hatásukat csak a kártevőkkel érintkezve képesek kifejteni. Az üres létesítmények rovarmentesítési munkáira felhasználhatók egyes, a terménykezelés során is alkalmazott, foszforhidrogén hatóanyagú készítmények is. Az ilyen termékek alkalmazása azonban rendkívül veszélyes, ezért ehhez egészségügyi gázmester segítségét kell igénybe vennünk!

A takarításról a terménytárolásra használt silók és tornyok esetében sem szabad megfeledkeznünk, bár ez sok esetben korántsem egyszerű művelet. Törekednünk kell arra, hogy az esetleges korábbi gócképződéskor a tároló falán megtapadt terménymaradványokat minél tökéletesebben eltávolítsuk. Ilyen létesítményeknél fokozott figyelmet kell fordítani az ürítőtölcsér, valamint az azt lezáró zárszerkezet környezetének alapos tisztítására, de ugyanez

**A TERMÉNY
BETÁROLÁSA
HOSSZÚ
RAKTÁROZÁSI
FOLYAMAT
KEZDETE LEHET,
ÉS EZ A MUNKA
AZ ALAPOS
TAKARÍTÁSSAL
KEZDŐDIK!**

igaz a terménymozgató rendszer minden elemére, a különböző rendszerű felhordók aknáira, a csigás továbbítóberendezésekre is. Ezeket is alaposan ki kell takarítanunk, majd rovarölő hatóanyagú permetezőszerrel le kell kezelnünk.

TEENDŐK A TÁGABB KÖRNYEZETÜNKBEN

A raktári kártevők elleni védekezés nem korlátozódik kizárólag a tárolásra szolgáló létesítményekre, azok környezetére

1 és 2.
A toxintermelő gombák
már 13%-os szemnedvesség fölött
megjelenhetnek és óriási
károkat okozhatnak
3.
A tisztán és szárazon tartott termény
sokáig megőrzi a minőségét

is ki kell terjednie. E kártevők többsége aktívan keresi az életterét és táplálékát, akár nagyobb távolságokat is képes repülni vagy gyalogolni, hogy ezekre rátaláljon. Ezért a raktározás létesítményeinek szomszédságában halmokban álló többéves terménymaradvány, raktári söpredék, az azokban felszaporodó, majd onnan a tárolt terményre betelepülő kártevők miatt rendkívüli veszélyeket hordoz. Ha biztonságban akarjuk tudni a betakarított termésünket, akkor ezeket el kell szállítanunk, meg kell semmisítenünk.

TEENDŐK A BETÁROLÁSRA KERÜLŐ TERMÉNNYEL

Miután a tárolásra szolgáló létesítményeinket rendbe tettük, érdemes a terménytisztítás eszközeit is átvizsgálnunk. Természetesen ezek takarítása sem maradhat el, de ez esetben inkább az azok által végzett munka minőségére, a helyes beállításra kell gondolni. Amennyiben a betárolt termény szemetes, abban sok tört szem, por, esetleg gyommag található, már a betároláskor olyan rétegződés, kezdeti gócképződés alakulhat ki, amely kedvező körülményeket teremt a raktári kártevők számára. Ezért sem szerencsés a kombájntól beérkező termést azonnal, mindenféle tisztítás nélkül a végleges tárolás helyére lebillenteni. Még akkor is megéri átengedni a tisztítóberendezésen a szemre egyébként tisztának tűnő terményt, ha abból csak 2-4% szemét kerül ki, sokszor ugyanis már ennyi is elegendő ahhoz, hogy a későbbiekben komoly bajt okozzon.

Ugyancsak nagy figyelmet igényel a telepre beérkező termény nedvességtartalmának folyamatos nyomon követése. Amennyiben egy heterogén érlettségi állapotú terület aratásából származó, változó nedvességű termény ellenőrzés és szárítás nélkül kerül betárolásra, azzal igen jó lehetőséget biztosítunk a raktári kártevők számára, amivel azok élni is fognak. De erre a kalászos gabonák és a kukorica esetében a toxintermelő gombák miatt is figyelniük kell, amelyek 13% nedvességtartalom felett már aktívak lehetnek a tárolótérben is, ami miatt folytatódhat a terményben a káros és rendkívül veszélyes mikotoxinok képződése és felhalmozódása. A szántóföldről beke- rülő, nagy fáradtsággal és sok munkával megtermelt termésünk minőségét, piacképességét nem kockáztathatjuk azzal, hogy nem fordítunk kellő figyelmet erre a területre.

AgrárUnió